

Naglasci plenarne sjednice EGSO-a, travanj 2016.

Mišljenje: Integracija izbjeglica u EU-u

Osnovne informacije

Europska unija i njene države članice mahom su nepripremljene za golemi priljev izbjeglica s kojim se trenutno suočavaju. Međutim, broj ljudi koji pristižu predstavlja tek neznatan dio migracija na globalnoj razini, a riječ je o pojavi koja nije bez presedana u nedavnoj europskoj povijesti. Potrebna je suradnja svih razina vlade i brojnih organizacija civilnog društva kako bi se primilo izbjeglice te se osigurala njihova integracija nakon što steknu status osoba pod zaštitom. Pristup, koristi i razina organiziranog odgovora variraju od jedne države članice do druge. Primjeri postojećih dobrih praksi mogu se naći u različitim bazama podataka te mogu poslužiti kao temelj za dublju analizu.

Cilj je razmatračkog mišljenja bio sastaviti preporuke na temelju aktualnih iskustava te na primjeru drugih geografskih područja i vremena koja su svjedočila usporedivom ili još mnogo većem priljevu izbjeglica i drugih migranata. Mišljenje će se pritom usredotočiti na ulogu organizacija civilnog društva, a trebalo bi odgovoriti na sljedeća pitanja: koji su modeli suradnje između nacionalnih, regionalnih i lokalnih vlasti i organizacija civilnog društva najbolji? Koji inovativni pristupi već postoje? Kako ih se može prenijeti u drugi kontekst?

Kratki sadržaj mišljenja

EGSO je uvjeren da je integracija nužna za naša društva ako želimo očuvati socijalnu koheziju.

EGSO ističe da je integracija postupak koji se odvija u dva smjera. Primjeri najbolje prakse u integracijskim politikama nisu usmjereni samo na izbjeglice, nego i na lokalno stanovništvo, što je ključno za prihvaćanje integracijskih mjera. Mediji, tijela lokalne vlasti, sindikati, udruge poslodavaca i nevladine organizacije imaju važnu ulogu u tom postupku.

Učenje jezika treba započeti ubrzo nakon registracije ako se očekuje pozitivna odluka o statusu azila. Ono treba uključivati i osnovne informacije o vrijednostima, kulturama i postupcima te utvrđivanje vještina i kvalifikacija.

EGSO preporučuje pridavanje posebne pozornosti maloljetnim osobama bez pratnje. Njima je potrebno omogućiti brzu integraciju u školski sustav ili pružiti savjetovanje o mogućnostima stručnog osposobljavanja.

EGSO naglašava da izbjeglice moraju imati pristup informacijama o svojim pravima i obvezama u društvu zemlje domaćina. Na tržištu rada mora se jednako postupiti prema izbjeglicama kao i prema lokalnom stanovništvu.

EGSO pozdravlja solidarnost koju su pokazali segmenti civilnog društva, sindikati, udruge poslodavaca, pojedinci i poduzeća, koji dobrovoljno pomažu tražiteljima azila. EGSO ističe važnost pružanja zaštite i potpore takvom individualnom djelovanju.

Ulaganje u mjere integracije skupo je kratkoročno i srednjoročno, ali ga je potrebno doživljavati kao ulaganje u ljude, što će se dugoročno isplatiti. Ako integracija bude uspješna, dovest će do socijalne kohezije, gospodarskog rasta i otvaranja radnih mjesta. Sredstva Fonda za azil, migracije i integraciju (AMIF), kao i Europskog socijalnog fonda (ESF), trebaju se stoga po potrebi povećati kako bi se poboljšalo sufinanciranje mjera za integraciju izbjeglica. EGSO je primijetio moguće pozitivne posljedice poreza na financijske transakcije za javne financije, čime se jamči pravedniji doprinos financijskog sektora. Zbog izvanrednih okolnosti i u skladu s Paktom o stabilnosti i rastu, dodatni troškovi prihvata izbjeglica ne bi se trebali uračunavati u proračunske deficite država članica.

Mišljenje: Kružno gospodarstvo

Kratki sadržaj dokumenta Komisije

Europska komisija je 2. prosinca 2015. godine objavila revidirani paket mjera za kružno gospodarstvo. Prijedlozi obuhvaćaju:

- zakonodavni dio, točnije, niz izmjena postojećeg zakonodavstva EU-a o obradi otpada i recikliranju;

- nezakonodavni dio u koji je uključena i Komunikacija „Zatvaranje kruga – akcijski plan EU-a za kružno gospodarstvo”, koja se više usredotočuje na proizvodne procese između ostalog u brojnim ciljnim industrijskim sektorima te određeni vremenski okvir za predložene mjere do 2017. godine.

Za razdoblje do 2017. godine, nezakonodavni akcijski plan za kružno gospodarstvo uključuje između ostalog i obvezu promicanja mjera za popravljivost, trajnost i mogućnost recikliranja u zahtjevima za proizvode u sljedećoj reviziji Direktive o ekološkom dizajnu, buduće mjere za stvaranje tržišta i standarde širom EU-a za sekundarne sirovine, moguće nove odredbe o produženoj odgovornosti proizvođača i posebne mjere za ključne industrijske sektore.

Glavne odredbe zakonskih prijedloga su, osim toga, zajednički cilj na razini EU-a za recikliranje 65% komunalnog otpada do 2030. godine, zajednički cilj na razini EU-a za recikliranje 75% ambalažnog otpada do 2030. godine, gornja granica deponiranja na razini EU-a od 10% sveukupnog otpada do 2030. godine te pojednostavljenje definicija otpada i usklađivanje metoda izračuna.

Novi paket prijedloga zamjenjuje prethodni koji je Europska komisija objavila u srpnju 2014. Komisija na čelu s Jean-Claudeom Junckerom odlučila je paket zakonodavnog programa povući iz svog radnog programa za 2015. godinu te se obvezala do kraja 2015. izaći s ambicioznijim planom, bolje prilagođenim pojedinim zemljama.

Kratki sadržaj mišljenja Odbora

EGSO se nada da će ambicija Komisije da potakne prelazak na kružno gospodarstvo biti prvi korak prema postizanju izmjene obrasca u ponašanju i praksi. Podsjeća na svoje protivljenje povlačenju prethodnog Paketa za kružno gospodarstvo objavljenog 2014.

Postoji prostor za napredak u pogledu razine ambicioznosti paketa. EGSO preporučuje ponovno uvođenje ciljeva iz paketa iz 2014. u pogledu obrade otpada, uz omogućavanje njihova ostvarivanja na troškovno učinkovit način. Sve u svemu, čini se da 18-mjesečna odgoda nije opravdana opsegom ili ambicioznošću novog paketa u usporedbi s prethodnim paketom.

U prijedlozima Komisije nedovoljno se razmatraju prednosti i rizici prelaska na kružno gospodarstvo povezani sa socijalnim aspektima i aspektima rada. Potrebno je prepoznati najosjetljivije sektore i radnike kako bi se za njih mogao uspostaviti cijeli niz potpornih struktura.

Odbor je spreman istražiti izvedivost organiziranja otvorene europske platforme za kružno gospodarstvo koja bi okupljala dionike i predstavnike civilnog društva iz javnog, djelomično javnog ili privatnog sektora koji se bave učinkovitošću resursa.

Ključni dio prelaska na kružno gospodarstvo bit će obrazovanje u svim svojim oblicima i na svim razinama. Time mora biti obuhvaćeno utvrđivanje potreba za osposobljavanjem radnika koji trebaju biti dio neposredne promjene te dugoročno djelovanje u pogledu obrazovanja budućih generacija.

Predviđenom revizijom Direktive o ekološkom dizajnu mora se uzeti u obzir potpuni životni ciklus proizvoda, uključujući trajnost, mogućnost popravka, dostupnost / cjenovnu pristupačnost rezervnih dijelova te bezuvjetno objavljivanje informacija o popravku i servisiranju od strane proizvođača.

Potrebno je razviti mehanizme potpore koji siromašnijim osobama omogućuju pristup proizvodima i uslugama više kvalitete (i početno više cijene). Oni bi mogli imati oblik programa pozajmljivanja uz potporu vlade ili programa financiranja uz potporu proizvođača, i to isključivo uz niže kamatne stope, a primjenjivali bi se na proizvode s određenim minimalnim očekivanim životnim vijekom i osmišljene s namjerom obuhvaćanja svih elemenata cirkularnosti.

Smanjene stope ili izuzeća od PDV-a za reciklirane proizvode, kao i za djelatnosti ponovne uporabe i popravka, mogu potaknuti poduzetnike da budu aktivni u tom pogledu, a potrošačima ponuditi proizvod s konkurentnom cijenom, što će pomoći u promicanju promjene ponašanja na širokoj osnovi. Subvencije bi trebale biti preusmjerene na potporu uporabe sekundarnih sirovina te poticati primjenu načela ekološkog dizajna u svim sektorima proizvodnje.

Proces europskog semestra može se, uz pomoć preporuka za pojedine zemlje, upotrijebiti kako bi se zajamčila provedba na razini država članica te davanje prednosti prelasku na model kružnog gospodarstva.